

* Het Belang van Limburg/Oost, Het Belang van Limburg/Genk, Het Belang van Limburg/Zuid-West, Het Belang van Limburg/Hasselt, Het Belang van Limburg/Noord, Het Belang van Limburg/West

Gangreen¹, het spraakmakende werk van Jef Geeraerts, is officieel uit de canon van de Vlaams-Nederlandse literatuur geschopt. Nog geen vijf jaar nadat het werk erin werd opgenomen, verdwijnt het alweer uit de paradelijst. Omdat de visie van de schrijver op de koloniale tijd en de vrouw misselijkmakend is, klinkt het bij de jury. Nu, die walging over het wereldbeeld van de schrijver is zeker terecht. Als voormalig assistent-gewestbeheerder in Bumba (Congo) en hoofd van de militaire eenheid in het land, legt Geeraerts een bijzonder wrede wellust aan de dag voor jonge zwarte vrouwen, kinderen soms nog, die hij volledig ontmenselijkt in zijn literaire oeuvre. "Zwarte diertjes" noemt hij ze en hij beschrijft met de gretigheid van een psychopaat hoe hij geniet van de seksfestijnen en zijn inlandse bijnaam Mambomo, de man met de zweep. Congoese vrouwen zijn in die jaren bij wet ondergeschikt aan assistent-gewestbeheerder Geeraerts. Iets wat hij op de meest gruwelijke manier in de praktijk brengt. Hij heerst over Bumba als een middeleeuwse koning en neemt wat hem goeddunkt, goed- of kwaadschiks. Hij is het vleesgeworden symbool voor de morele corrumpering van het kolonialisme in Congo. Toch zal dat liederlijke leven hem bij zijn terugkeer naar Vlaanderen in 1960 voldoende inspiratie opleveren om een van de meest besproken literaire reuzen van onze contreien te worden. Hoe groot die reus is, wordt duidelijk bij zijn dood in 2015. De hele Vlaamse schrijvers-elite verheerlijkt hem bij zijn sterfbed: Tom Lanoye, Erwin Mortier, Herman Brusselmans... ze eren hem omwille van zijn schrijftalent en taboedoorbrekende boeken. Dat niemand zijn oeuvre aangrijpt om het maatschappelijk debat over het Belgisch koloniale verleden aan te gaan, is veelzeggend. Vlaanderen is er gewoon niet mee bezig. Een Black Lives Matter- en een beeldenstorm later is het tij helemaal gekeerd. Alles wat met de donkere kant van onze geschiedenis te maken heeft, moet weg. In het geval van Geeraerts: verstoten uit de lijst der literaire goden. Zonde! Want wat beschrijft de tijdgeest en de rotte kant van het kolonialisme beter dan het werk van een meester-schrijver? In dat licht is de virtuele boekverbranding van Gangreen bijna misdadig, want het ontnemt Vlaanderen een kans om zijn koloniale geschiedenis te analyseren. Geeraerts wegzetten als zwarte piet, o ironie der vergelijking, maakt de wereld niet minder racistisch of vrouwonvriendelijk, integendeel. Zolang we dergelijke domme maatregelen als oplossingen blijven zien, komen we geen stap verder. Kunnen we daar dus alstublieft mee ophouden?

Indra Dewitte

Copyright © 2020 Mediahuis. Alle rechten voorbehouden